

Concluzii

1. Pe data de 13 iunie 2010 Centrul Național de Transfuzie a Sângelui a primit și a examinat 463 de donatori voluntari. Din ei 270 bărbați și 193 femei.
2. 62% dintre donatori aveau vârsta cuprinsă între 26-40 de ani.
3. 32% donatori aveau grupa sanguină II(A) Rh pozitiv, 26% donatori aveau grupa sanguină I(O) Rh pozitiv. Cea mai rară grupa sanguină la donatori este grupa III(B) Rh negativ, numai 2%.

Bibliografie

1. [1] http://www.ms.gov.md/ministry/press_service/10096
2. [2] <http://kp.md/online/news/683900>
3. [3] «Darea de seamă anuală 2005-2006» Centrul Național de Transfuzie a Sângelui.
4. [4] Radio Sanatatea «Ziua-mondială-a-donatorului-de-singe» 14.06.2010
5. [5] «Darea de seamă anuală 2004-2006» Centrul Național de Transfuzie a Sângelui.
6. [6] <http://www.redasperanta.ro/situatia-actuala>
7. [7] „THE UN IN MOLDOVA” MAGAZINE / REVISTA „ONU ÎN MOLDOVA”, NR. 3 (31), APRILIE-IUNIE 2007
8. [8] <http://www.info-prim.md/?x=24&y=31383>

GRUPA SANGUINA ȘI TEMPERAMENTUL

Natalia Popușoi

Școala de Management în Sănătate Publică USMF „Nicolae Testemițanu”

Summary

Blood type and temperament

During the first half of the twentieth century were effectuated works by Landsteiner, after which four of human blood groups were discovered. Independent of the skin color, gender and age groups are these: 0, A, B and AB:

Group 0, called "universal donor"- blood is the only one who can donate blood to all other groups, but can not receive blood than 0.

Group AB, called "universal recipient"- can receive blood from the four groups, but can not donate.

Groups A and B are entirely incompatible.

Bourdelle Leone in his scientific manner allowed to highlight four temperaments-type corresponding to each one of the four blood groups.

Rezumat

În cursul primei jumătăți a secolului al XX-lea au fost efectuate lucrări de către Landsteiner, în urma cărora sau descoperit 4 grupe sanguine umane. Independente de culoarea pielii, gen și vârsta aceste grupe sunt: 0, A, B și AB:

Grupa 0, denumită "donator universal"- este singură care poate dona sânge tuturor celorlalte grupe sanguine, dar nu poate primi decât sânge 0.

Grupa AB, zisă "primitor universal"- poate primi sânge de la cele 4 grupe, dar nu le poate dona.

Grupele A și B sunt total incompatibile.

Leone Bourdel condus în maniera științifică și a permis să se pună în evidență 4 temperamente-tip corespunzând fiecăre uneia dintre cele 4 grupe sanguine.

Introducere

Descoperirea biologică a celor 4 grupe sanguine umane de către *Landsteiner Karl* este foarte recentă, pentru că el și-a efectuat lucrările pe aceasta tema în cursul primei jumătăți a

secolului al XX-lea[1]. Cu toate acestea, încă din epoca Chinei Antice, a existat dubla intuiție, pe de o parte a existenței particularităților sanguine proprii fiecărui individ, iar pe de altă parte a unei corelații între caracteristicile biologice și temperament și prin urmare comportamentul caracterologic. Acesta este motivul pentru care, în acea epocă, se amestecă sângele viitorilor soți pentru a se observa reacția. Dacă amestecul obținut precipită (altfel spus, dacă se forma rapid un fel de cheag), se concluzionează că există o incompatibilitate între "umori", nu numai în primul sens al termenului (substanțe lichide sau semilichide care se găsesc în organismul uman), dar și în al doilea sens al termenului (dispoziție obișnuită de temperament și deci de comportament). În aceste condiții, căsătoria nu avea loc[2]. Să amintim pe scurt *observațiile* lui *Landsteiner*, esențiale pentru dezvoltarea ulterioară a medicinei, a biologiei și a chirurgiei: umanitatea se împarte în 4 grupe sanguine, independente de culoarea pielii, gen și vîrsta: 0, A, B și AB. Doi indivizi din aceeași grupă sanguină pot dona și primi sânge unul de la altul.

Material și metode

Aceste grupe sanguine respectă legile mendeliene ale eredității prin intermediul genelor. Pe lângă cunoașterea grupelor sanguine, trebuie ținut cont, în *transfuziile sanguine*, de 3 subgrupe și factorii M și N și factorul Rhesus pozitiv sau negativ (Rh+ și Rh-). De exemplu, factorii Rh+ și Rh- sunt incompatibili[3]. Curios, remarcabilă concepție chineza s-a pierdut de-a lungul secolelor. Cel puțin în Franța, abia la începutul secolului al XX-lea doctorul *Paul Carton* (1875-1947) s-a interesat din nou de această pasionantă problemă[4]. El a căutat să stabilească o corespondență între grupele sanguine și faimoasă clasificare hipocratică pe care el însuși o aprofundase și o dezvoltase. Mai târziu, în lume, alți cercetători s-au străduit să identifice relații stabile între grupa sanguină și comportament dar *Leone Bourdel* (1907-1966) este cel care a reușit cu adevărat să stabilească o corelație riguroasă, după ce a lucrat pe mai multe sute de cazuri și bázându-se pe rezultatele obiective ale testelor de personalitate. Demersul său a fost deci condus în maniera științifică și a permis să se pună în evidență 4 temperamente-tip corespunzând fiecare uneia dintre cele 4 grupe sanguine. *Leone Bourdel* a utilizat termenul de *temperament* (și nu pe cel de caracter). Se știe că noțiunea de "temperament" este mai largă decât cea de "caracter" pentru că ea face referire la totalitatea psihosomatică a persoanei (psihic + psihism + viața organică) în relație cu lumea exterioară. În aceasta ea se înspiră dintr-o concepție globală și deci foarte modernă asupra individului ("holistica", după calificativul utilizat actualmente).

Inițial, prin observarea reacțiilor subiecților experimentărilor sale, utilizând teste muzicale, *Leone Bourdel* a clasificat detinatorii fiecărei grupe sanguine:

- subiecții cu sânge A sunt numiți "Armonici"
- subiecții cu sânge 0 sunt numiți "Melodici"
- subiecții cu sânge B sunt numiți "Ritmici"
- subiecții cu sânge AB sunt numiți "Complexi"[5].

Rezultatele obținute

În mod general, *Leone Bourdel* a constatat că în comportamentul lor cotidian:

- subiecții din grupa A manifestă o căutare permanentă a armoniei cu anturajul lor și nu se dezvoltă decât în această condiție. Dintre persoanele aparținând celor 4 grupe sanguine, sunt ființele cele mai sensibile la mediul exterior, cele mai influentabile
- subiecții din grupa 0 sunt în mod natural "în faza" cu mediul exterior, ei se adaptează fără dificultate
- subiecții din grupa B, din contra, sunt puțin sensibili la mediu. Ei trăiesc și se exprimă urmând ritmul lor propriu, destul de indiferenți la variațiile mediului înconjurător
- subiecții din grupa AB reunesc trăsăturile contradictorii ale celorlalte 3 temperamente; ei au deci dificultăți în găsirea unui echilibru satisfăcător.

Bineînțeles, cele 3 funcții temperamentale de bază (cea Armonică, cea Melodică și cea Ritmică) există simultan în fiecare persoană, dar în proporții diferite; în mod similar, cele 4 grupe

sanguine sunt mai mult complementare decât opuse. Astfel, scurtele descrieri ale celor 4 grupe psihobiologice, care vor urma, corespund unor tipuri "pure" care se observă rar în realitate. Totuși, ele permit să se atragă atenția asupra unor constante de bază în comportamentul fiecăreia dintre aceste grupe. Ele ajută deci la deciptarea catorva tendinte de fond în general mascate sau care abia se zăresc sub reflexele comportamentelor[6].

1. ARMONICUL (Grupa sanguina A)[7].

Armonicul este întrovertit, o ființa a carei energie afectivă și psihica este orientată mai mult spre interior decât spre exterior. Comportamentul său va fi deci în general mărcat de rezervă. Dar aceasta nu îl va împiedica să "explodeze" atunci când "paharul e plin". Va fi mai mult inhibat decât stimulat de concurența și sfidari. Are deci nevoie să i se arate încredere.

Activitatea sa este mai curând discontinua și nu muncește în mod eficient decât într-un mediu care îi este favorabil, în care va manifesta o seriozitate exemplară și vă da dovadă de o foarte mare eficacitate, ajutat de un foarte bun spirit de sinteza. Armonicul este mănânat de scrupule de conștiința, are un simț ascuțit al responsabilităților. Paradoxal, în momentele critice, vă găsi mijloacele de a face fata fără a se lăsa coplesit de fatalism. Pe plan școlar, copilul Armonic va fi în fruntea sau în coada clasei, după cum ambianța îi este favorabilă sau nu, și mai ales în funcție de relația afectivă mai buna sau mai puțin bună pe care o va întreține cu dascalii lui.

Elevii din grupa A se vor orienta de preferința spre un bacalaureat literar mai curând decât spre unul științific, apoi se vor îndrepta mai curând spre universitate decât spre politehnica. În ce privește viața profesională, Armonicul este atras de activitățile de creație și de cercetare în toate domeniile (artistic, literar, științific sau tehnologic). Și aici, relația cu superiorul ierarhic va fi determinantă. Adaptarea sa la o sarcina noua este în general lungă dar, o dată acest obstacol trecut, va fi perfect operațional. Armonicul este cel care întâmpina cele mai multe dificultăți la începutul carierei.

2. MELODICUL (Grupa sanguina O)[8].

Melodicul posedă excelente facultăți de adaptare și multă ușurința în relațiile umane. Este un extravertit-tip: centrii săi de interes sunt orientați esențial spre exterior și spre ceilalți. Este stimulat de emulație, îi place competiția și luptă, dar în afară oricarei brutalități. Dotat cu o foarte mare curiozitate în toate domeniile, se dovedeste a fi un excelent observator. În același timp, activitățile sale se vor desfășura mai mult în largime decât în profunzime, deci cu un risc de dispersie, chiar de superficialitate. Este de asemenea de o mare inteligența practică, îi plac călătoriile, are nevoie să se cheltuie fizic. În ansamblu, manifestă o hiperadaptabilitate generală. Copilului Melodic îi plac lucrările colective și se adaptează ușor la schimbările de ritm și de stil ale învățământului. Viața în internat, camin, nu îl perturba și va deveni deseori liderul "bandei" de tineri din care face parte. Pe plan profesional, Melodicul caută meseriile de comunicare și de îndemănare: i se potrivesc foarte bine activitățile comerciale, gestionarea resurselor umane, profesiunile medicale și paramedicale.

3. RITMICUL (Grupa sanguina B)[9].

În multe puncte, Ritmicul este opusul Armonicului. Comportamentul său pare dur și inflexibil, ceea ce nu-l împiedică să cadă deseori în ipohondrie, dând atenție excesivă micilor necazuri de sănătate dar, pe un alt plan, să fie un prieten foarte sigur. Ritmicul nu este deloc adaptabil, pentru că evoluează în propriul său ritm, fără să-i pese prea mult de lumea exterioară. Astfel, are multe dificultăți în a se pune în locul altora. Abordează problemele mai curând într-o maniera analitică și se va îndrepta deci bucuros către specializare sau expertiza. De asemenea, va fi dotat deseori pentru matematici. În acest spirit, are sensul determinismului și al fatalității și caută cu pasiune adevărul (contrar Armonicului, care este în căutarea frumuseții). Copilul Ritmic este cel mai precoce dintre cele 4 grupe sanguine, atât pe plan psihologic, cât și pe plan fiziologic. La școala, se implică alături de profesorii care predau în mod foarte metodic, sprijinindu-se pe demonstrație. Ca adolescent, se va orienta spre un bacalaureat științific. În viața profesională, Ritmicii apreciază ordinea și autoritatea. Ei au gustul organizării și abordează problemele în maniera foarte metodică. În afară de aceasta, sunt foarte puțin sensibili la monotonia sarcinilor. Meseriile din industrie li se potrivesc deci foarte bine.

3.COMPLEXUL (Grupa sanguina AB)[10].

Având diferitele caracteristici ale celorlalte 3 grupe, Complexul este foarte bogat în potențialități, dar în același timp sfasiat de tendințe contradictorii. Vrea totul deodată, el este capabil să facă totul, dar pe rând. Gusturile contradictorii fac din el o ființă agitată. Pentru a scăpa de acest inconfort permanent, Complexul da dovadă de o activitate debordantă, ajungând până la surmenaj. Dar cum este neobosit, ritmul său de activitate nu are în general consecințe nefaste. Bineînțeles, schimbările continue de planuri, rupturile bruste de ritm îl fac deseori dificil de suportat de cei din jur. Copilul Complex, este de așteptat, este turbulent, foarte dotat dar și neliniștit. Trebuie să i se propună numeroase activități, atât fizice cât și intelectuale. În domeniul profesional, Complexul este capabil să se adapteze la orice fel de activitate. În general, va evita meseriile monotone. Ținând cont de instabilitatea sa înăscută, echipa de lucru căreia îi va aparține trebuie constituită în mod judicios. De exemplu, asocierea cu Ritmicul este în general benefică.

CUPLUL ÎN LUMINA PSIHOBIOLOGIEI

Se știe, mai ales după Freud, că alegerea partenerului de viață este foarte mult influențată de mecanismul "proiecției" (partenerul proiectează asupra celuilalt imaginea parintelui de sex opus cu care actul sexual i-a fost interzis)[11]. În acest stadiu, istoria personală a subiectului determină în parte această alegere: este rolul a ceea ce s-a "dobândit". Dar fenomenul proiecției nu se poate produce decât dacă există o anumită afinitate între cei 2 parteneri. Astfel, acordul său dezacordul între 2 grupe sanguine poate influența în mod remarcabil atracțiile sau respingerile spontane. În acest caz, este componenta "înăscută" care intră în joc.

ASTFEL:

- Armonicul se va potrivi în general cel mai bine cu Melodicul
- 2 Armonici vor avea dificultăți în a se alătura, ținând cont de hipersensibilitatea și introversiunea lor
- Armonicul și Ritmicul sunt prea deosebiți pentru a trăi împreună; la fel Armonicul și Complexul
- Ritmicul și Melodicul vor coabita bine, la fel Melodicul și Complexul, ca și Melodicul cu un alt Melodic.

Se constată foarte logic faptul că Melodicul care, pe plan biologic, aparține grupei sanguine 0, donator universal, este cel care se acordează bine cu toți ceilalți.

GRUPELE SANGUINE ȘI VIAȚA PROFESIONALĂ

Sânge A (Armonic) Mai în largul lui într-o meserie în care trebuie să ofere mult decât în cele care necesită o adaptare la altcineva. Meseriile în artă, creație literară sau științifică. Artizanat. Meserii relativ statice și autonome în atelier liniștit. Deseori: pionier solitar sau în grup mic, care nu mai este interesat apoi de ceea ce se degradează devenind banal în ochii lui. Meseriile prea ritmate îl obosesc rapid. Nu trebuie pus într-un lant colectiv. Nu se poate realiza decât în măsura în care se simte în armonie cu mediul. Altfel, se ofilește și se închide în sine, se revoltă sau pleacă. Lent. Vulnerabil la mediu. Mai mult autonom decât independent. Mai multă profunzime decât deschidere. Mai mult sensibil decât sentimental. Are simțul duratei. Poate fi un șef care se face iubit.

Sânge 0 (Melodicul) Activități în aer liber, meserii dinamice, colective, în atelier, profesii comerciale de relație și de întindere, publicitate, vânzare, secretariat, de îndemănare, învățământ, diplomatie. Medicina a muncii sau școlară. Meserii mixte de mișcare și tehnice. Se adaptează rapid și ușor diferitelor medii și diferitelor persoane și trece fără dificultate de la concret la abstract și viceversa. Practica deseori mai multe meserii în viața. Schimbă bucuros întreprinderea. Îi place varietatea. Mereu în mișcare, radiind, util, oportunist, influentabil. Rapid, în funcție de influența mediului. Realist și realizator. Mai multă deschidere decât profunzime. Mai mult sentimental decât sensibil. Are sensul trecerii timpului, al relativului. Poate fi un șef diplomat și abil.

Sânge B (Ritmic) Activități care necesită continuitate, perseverența și metoda. Cercetări de laborator, control, clasare. Meserii militare și în poliție. Meserii cu activitate neîntreruptă și

reglată. Specializare și expertiza. Meseriile prea ritmate pe termen lung îi displac. Își urmează ritmul propriu și nu poate executa decât ceea ce înțelege, accepta sau hotărăște el. Foarte activ, hotărât, rigid, sectar, continuator, perseverent, calculat, punctual, meticolos. Neinfluentabil. Mai mult independent decât autonom. Sânge rece. Simțul timpului. Poate fi un șef care să se facă temut.

Sânge AB (Complex) Activități științifice și tehnice în variate domenii, exploatare agricole multivalente, profesii de îngrijire și devotație, servicii comerciale și de achiziții etc[12]. Are oroare de meserii statice, sedentare și monotone. Victima a complexității triplelor sale posibilități. Își găsește maximul de eficiență aliindu-se cu cel care știe să îl facă să se exprime. Hipersensibil, receptiv, insesizabil, neliniștit, instabil, discontinuu, veleitar, plin de posibilități multiple și contradictorii. Șef uneori derutant sau foarte uman.

Concluzii

1. Pentru final, să semnălam că acest tip de caracterologie a făcut obiectul unui articol în foarte serioasă revista engleza *International Management* din iulie 1985 sub titlul atragător de "Venit din Japonia, managementul intravenos."
2. Se știe că industria japoneză nu ezită să experimenteze tehnicile cele mai îndrăznețe. Astfel, *Yamanda Dobi*, un producător de material informatic, a decis să atingă un echilibru între cele 4 grupe sanguine ale membrilor personalului său, cautând proporția ideală următoare: 30% de tip A, 25% de tip 0, 30% de tip B și 15% de tip AB. El acordă o mare importanță grupei sanguine a candidaților examinați de serviciul de recrutare. După el, grupa 0 produce buni vânzători, dar și cei din grupa A pot fi avuți în vedere.
3. Alte întreprinderi au decis să utilizeze această tehnică pentru studiile de piață. De exemplu, berariile *Asashi* au făcut o ancheta pe 2500 de băutori de bere și au descoperit că tipul A reprezintă amatorii de bere cei mai exigenți, în timp ce tipul B corespunde oamenilor care au tendința de a bea orice.
4. Cercetări asupra legăturii între personalitate și grupa sanguină s-au desfășurat în Japonia la începutul anilor 80, pornind de la lucrările celebrului biolog austriac *Johann Gregor Mendel* (1822-1884) care, după cum se știe, a formulat legile eredității.
5. În particular, un studiu ar fi permis să se constate că persoanele de tip 0 iubesc și știu să atingă obiectivele fixate, cele de tip B sunt creative, cele de tip A - chibzuite iar cele de tip AB descurărețe, care știu să rezolve problemele cu imaginați.

Bibliografie

1. [1] http://nobelprize.org/nobel_prizes/medicine/laureates/1930/landsteiner-bio.html
2. [2] http://ro.wikipedia.org/wiki/China_antic%C4%83
3. [3] <http://www.referatele.com/referate/psihologie/online3/Temperamentul-dupa-grupa-sanguina-referatele-com.php>
4. [4] <http://shm.oxfordjournals.org/cgi/content/short/14/2/223>
5. [5] <http://www.denistouret.net/textes/Bourdel.html>
6. [6] Zimmerman V. S., *Fourteen dimensions of temperament*, [Wash. ... and temperament, N. Y., 1967; Bourdel L., *Les temperaments psychobiologiques*, P., 1961].
7. [7] Landsteiner K, Wiener AS. *An agglutinable factor in human blood recognized by immune sera for rhesus blood*. Proc Soc Exp Biol Med 1940; 43:223-224.
8. [8] Landsteiner K. *Zur Kenntnis der antifermentativen, lytischen und agglutinierenden Wirkungen des Blutserums und der Lymphe*. Zentralblatt Bakteriologie 1900; 27:357-62.
9. [9] Petru P. Groza, "Fiziologie", Ed. Medicală, București, 1991
10. [10] <http://www.info-portal.ro/articole/grupele--de-sange/grupele-sanguine/grupa-sanguina-ab/79/1>
11. [11] Ricoeur, Paul. *Freud and Psychology*. New Haven: Yale University Press, 1970.
12. [12] <http://www.scribte.com/medicina/111822216.php>